

LBPRIS

We know
books

Aliki Kafetzopoulou

CLAUDIUS

Traducere din limba greacă:
protopresbiter dr. Gabriel Mândrilă

editura
Σοφία

București

1.

Așteptarea

Aruncă o ultimă privire în oglindă. Fața albă, cu ochii mari, negri, încununați de părul cârlionțat și negru ca abanosul, prins cu un pieptene mic, împodobit cu pietre roșii.

Și agrafa de aur, lucrată fin, cu pietre roșii, de la umărul ei, arăta că ieșise de pe mâna unui meșter foarte îndemânat. Că fusese scump plătită, spre a-i împodobi tunică nouă, albă, de mătase, strălucitoare ca soarele.

Stăruise îndelung la tatăl ei spre a-i cumpăra această țesătură de mătase. Cu rugăminți mai întâi, chiar cu lacrimi, și, în cele din urmă, cu argumente puternice. Prețul mătăsii și al straielor de mătase era atât de mare în imperiu, că împăratul Romei Aurelian¹ îi interzisese până și împărăteșei sale să mai poarte veșminte de mătase, din

¹ Ne aflăm în anul 274 d. Hr..

dorința de a pune în rânduială chestiunile economice ale statului prin pilda mai întâi din partea Palatului. Însă nici pilda de la Palat, nici decretule, emise pentru a zăgăzui luxul nu fuseseră în stare să-i convingă pe răsfățații imperiului.

Și fiica pretorului, care guverna bogata cetate a Siracuzei, capitala Siciliei, nu îngăduia ca, în fața marelui eveniment așteptat, să fie precupețiți arginții.

– Sylvia, îți place?, se auzi vocea răcoroasă a surioarei sale, care la cei doisprezece ani ai săi încă se afla sub stăpânirea lipsei de griji, atât de firești vârstei copilăriei.

Era îmbrăcată într-o tunică de mătase de nuanță roz, care se asorta minunat cu obrajii ei trandafirii și cu centura albastră ce îi încingea mijlocul.

– Mi-ar fi plăcut mai mult dacă ar fi fost brodate două șiruri de șnururi de aur, așa cum îți spuneam, remarcă Sylvia în timp ce îi potrivea paftaua.

– Altă dată, când o să-mi iau o tunică nouă, o s-o fac mai bine, râse Álkisti.

– Acum s-ar fi convenit să fi fost cea mai frumoasă!, i-o reteză sever Sylvia. Vorbești de parcă nu pricepi ce anume se pregătește să întâmpine casa noastră!

– Am înțeles atât de bine, că toată noaptea n-am putut dormi de bucurie!, îi replică ea.

- A plecat carul cu sclavii?
- A plecat.
- Ar fi trebuit să mă fi chemat și pe mine ca să-l văd!

Sylvia văzuse de atâtea și atâtea ori noul car, pregătit special pentru această zi. Ea însăși le dăduse planul și indicațiile pentru împodobire și compartimentare. Tatăl său, fie absorbit de grișile guvernării, fie prea impresionat, îi lăsase ei mână liberă în privința pregătirilor de primire. Astfel, fiica, în vârstă de cincisprezece ani, stăpâna casei, odată cu moartea mamei sale, își concentrase toate virtușile și entuziasmul, pentru ca pregătirile să fie, pe cât cu putinșă, impecabile.

Sala cea mare a casei, din colș, cu frumoasa verandă, aflată pe o culme la picioarele căreia se întindea întreg orașul, cu caneluri aurite impri-mate în ușorii de marmură ai ușilor, cu casetele de tavan aurite, fusese renovată. Mobilată cu scrinuri și canapele noi.

Alb, cu cele patru colșuri aurite, poruncise să fie carul ce avea să fie tras de doi cai albi, așa cum văzuse ea oarecând la carul unuia dintre senatorii cei bogați ai Romei. Acum voia să-l admire în goana lui de fulger alb în lumina soarelui, deoarece avea să se îndrepte spre port, dat fiind că îngăduinșă de a se afla și ele în port nu le-a fost acordată de către tatăl lor. Avea să se ducă el în-

suși, aveau să se ducă sclavii. Socotise că poarta cea mare a grădinii lor era un loc mai cuviincios unde fiicele sale puteau să iasă în întâmpinare.

Sylvia nu s-a împotrivit, căci ar fi fost destul de ciudat și nepotrivit, pentru rangul lor, să se numere cu tunicile de mătase printre călătorii, hamalii și mărfurile din port. Așadar, întâmpinarea la poartă ar fi fost mult mai onorantă și cordială, dat fiind că ar fi așteptat în fața unei case împodobite.

De îndată ce corabia avea să ajungă și cârmaciul îl va căuta pe pretor, unul dintre sclavi avea să vină în goană spre a le înștiința. Iar ele aveau să coboare iute, cu obrajii îmbujorați, în râsete și priviri luminoase, în întâmpinarea bucuriei ce avea să se împlinească și care de o lună întreagă le năpădise...

–Carule plecat de multă vreme?, întrebă Sylvia, după ce aruncă încă o privire prin toate camerele spre a se încredința că toate erau în rânduială.

Dar privirea nu o lăsă să nu mai îndrepte câte ceva, să nu înlocuiască o broderie cu o alta mai frumoasă, să nu adauge niște flori în vasele înalte, de aramă, sclipitoare, aflate prin colțuri și pe mese.

Întrebarea sa nu fusese decât o încercare de a-și liniști cugetul care nu-i dădea pace: oare sclavul care ar fi trebuit să le înștiințeze nu cumva întârzia să apară?

Voia ca sora s-o asigure că nu trecuse multă vreme de când carul plecase, că, așa cum discutaseră, corabia pe o vreme liniștită ca aceasta avea să ajungă după-amiază devreme și că în scurt timp pe drum, în depărtare, și sclavul avea să se ivească plin de însuflețire.

Însă Álkisti nu i-a răspuns. Sprijinită de veranda cu coloanele înguste și joase, privirea i se avânta pe mare. Lângă ea, orologiul solar din marmură cu liniile încrustate ciclic arăta că soarele nu va întârzia să apună peste oraș. La fel, și culorile încă rumene ale asfințitului, ce începuseră să se împrăstie peste orizontul nesfârșit din fața lor, răspândind aceeași nuanță asupra tribunelor marelui teatru, din stânga lor, cioplite în piatră albă.

Măreața și vestita cetate a Siracuzei era de veacuri cea mai însemnată, bogată și puternică cetate greacă din Sicilia, înființată de coloniștii corințeni cu un teatru pe măsură, despre care se spunea că putea să încapă chiar și douăzeci și patru de mii de spectatori, al treilea teatru al lumii antice după cele ale Miletului și Megalopolei.

Magistrul lor le spusese că acolo se jucau pieșele lui Epîharmos, Euripide și Eschil din vechime, pentru ca mai târziu Cicero să-l socotească cel mai mare teatru de gen.

Vestit, de asemenea, pentru priveriștea minunată pe care ți-o oferea asupra colinelor de la pi-

cioarele sale, pe care cetatea era răsfirată, și fiindcă de acolo aveai parte deopotrivă de vederea insulei Ortigia², a marelui port, a Mării Ionice și a uimitoarelor asfințituri de care ochiul se putea bucura.

Casa pretorului Póplius, zidită pe locul acela privilegiat, se bucura din plin de vederea întregului orizont și de răcoarea mării. Se bucura, de asemenea, și de noul templu închinat zeului Soare, pe care începuse să-l înalțe cu râvnă pretoriană. Voia ca prin această înfăptuire să-și arate recunoștința față de împărat, care se străduia să impună cultul Soarelui în imperiu și construise la Roma un templu măreț, poate cel mai măreț și minunat prin opulența și strălucirea sa.

Gândurile lui Álkisti rătăceau pe mare. La un moment dat simți cum o înfioară aspru răcoarea serii, adusă de mare, fiindcă acul de bronz al ceasului solar nu-și mai arunca nicăieri umbra, iar soarele, cufundat în asfințit, colorase și prefăcuse în nuanțe de un purpuriu-închis culorile sângerii de mai devreme. Se întoarse în odaie frecându-și brațele goale.

Sylvia n-a mai repetat întrebarea, dându-și seama cât de fără rost era. Carul plecase la amiază, și acum torțele aprinse, care făceau să strălu-

² Partea cea mai veche a orașului Siracuză; numele insulei este de origine greacă, însemnând „prepeliță” (*n. trad.*).

cească atât de frumos vasele lucitoare de aramă, arătau că se scurseseră destule ceasuri.

De la bucătărie ajungeau mirosuri ispititoare de la puii de gâscă gingași, ce se frigeau pentru cină, în timp ce Naianí începuse să așeze masa sărbătorească cu cele mai prețioase tacâmuri.

Din ce în ce mai des se auzea cum murmură în al ei du-te-vino cu tăvile. Murmura aceleași cuvinte-monolog, ca o încercare de alungare a neliniștii – și a sa, și a stăpânei ei.

– Asemenea întârzieri au călătoriile...

– Asemenea întârzieri?, dădu să spună Sylvia, dar se abținu să dea glas fricilor ce puseseră stăpânire pe ea.

Vocile acelea însă nu încetau în sinea ei. Era o simplă întârziere? Oare nu cumva ceva grav se va fi petrecut pe mare din pricina vremii rele? Ori poate corabia fusese silită să acosteze pe alte țărmuri, îndepărtate? Ori nu cumva mâini de pirat puseseră stăpânire pe cârma corabiei, și pasagerii ei aveau să fie târați prin cumplitele târguri de sclavi?

O rază de speranță răzbătea la gândul că, probabil, vasul adăstase în portul unei alte insule. Asemenea schimbări de traseu nu erau rare, dacă o parte a încărcăturii era menită să ajungă și în alte locuri. În felul acesta, călătoria avea să continue cu un anumit car, și galopul cailor, ca-

re aveau să se oprească la porțile lor, avea să le alarmeze, umplându-le de bucurie, într-o clipă în care nu se vor fi așteptat.

Speranța scânteia ca o rază de aur. Dar se stingea cu totul la neașteptata năvălire a gândului adus de închipuirea ei ce se reaprindea:

– Într-adevăr, dar oare nu cumva...?

N-a fost oare decât o bătaie de joc? Oare scrisoarea aceea n-a fost decât o amăgire, cu intenția de a-i face pe unii să râdă pe seama lor? În vremuri cu atâția răufăcători pretutindeni – tatăl ei îi condamnase nemilos pe mulți dintre ei –, vor fi fost destui care ar fi voit să-și afle răzbunarea. Și cine putea-va oare să-i desconspire?

2.

Întunericul des căzuse deja când carul alb se întoarse. Dimpreună cu sclavii. Cu toții în tăcere, știind că, la fel ca și în alte dăți, supărarea stăpânilor avea să aibă urmări asupra lor.

În zadar, căutările în port... În zadar, așteptarea... Corabia sosi, dar în catalogul de pasageri nu se afla nici unul cu numele acela.

Póplius intră în casă cu privirea înnegurată, cu fruntea încruntată. Fricile fiicei sale îl bântuiseră și pe el.

În afara celei din urmă.

Socotea că era cu neputință ca scrisoarea să fi fost un fals. Caracterul scrisului de mână era acela al lui Athenodor, prietenul său. Stilul rafinat și modul de exprimare erau asemenea celor din scrisoarea în care îi transmisese primele impresii din Palmyra. În plus, și datele conținute, entuziasmul zămislit de bucuria pe care i-o aducea la cunoștință confirmau predispozițiile sin-

cere și dovada incontestabilă – acum amintire – pe care înștiințarea trimisă de acela le ascundea. O amintire tristă pentru Póplius, pe care el avea să o păstreze secretă față de fiicele sale.

– Fapta ce s-a săvârșit nu se va șterge niciodată!, le declama cu asprime vinovaților pe care îi judeca.

Și cuvintele acestea reveneau, odată cu acea aducere-aminte a sa. Din această pricină, scrisoarea lui Athenodor îi adusesese o bucurie nemăsurată și negrăită, pe care le-a transmis-o și fiicelor sale. Venise pe neașteptate ca să șteargă împreună cu o amintire tristă într-un anume fel și fapta.

– Crezi, tată, că a trimis cineva scrisoarea ca să ne tortureze?, întrebă Sylvia cu ochii plini de jar, de cum se așezară la masă.

Pregătirea-i zadarnică, ca și scumpa tunică de mătase nu-i aduseseră decât lacrimi.

– Nu, nu! Scrisoarea este de la Athenodor, a rostit convingător Póplius. Ca să alung orice îndoială, chiar în clipa aceasta făceam o comparație între cea de acum și aceea pe care mi-a trimis-o cu mult timp în urmă din Palmyra. Același scris. Scrisul său. Cu siguranță e altceva la mijloc.

– Și, neîndoielnic, nu ceva plăcut!, adăugă Sylvia cu tristețe, în timp ce două lacrimi se rostogoliră pe mătasea albă.

– Asta nu știm, șopti tatăl, încercând să le transmită optimismul pe care el însuși nu-l avea.